

גליון מעדני אשר

יו"ל ע"י מכון מעדני אשר

פרשת בא תש"פ

גליון תשפ"ז (שנה י"ז)

האם כל הקרבנות אסור לאוכלם מבושל וצריך לאכלם צלי או רק בקרבן פסח? בפרשת י"ב ט' אל תאכלו ממנו נא ובשל מבושל כי אם צלי אש.

מדוע אסרה התורה לאכול קרבן פסח מבושל הרי דרך לאכול בשר מבושל? בפרשת י"ב ט' אל תאכלו ממנו נא ובשל מבושל כי אם צלי אש.

יש להקשות: מדוע אסרה התורה לאכול קרבן פסח מבושל הרי דרך העולם בדרך כלל לאכול בשר מבושל, כך מקשה בהדר זקנים, וכן בתוס' השלם על התורה, וכן בחזקוני, וכן המהר"ל גבורות ד' פרק ס'.

איכא כמה תרוצים:
א. צויתי ישראל לאכול הפסח צלי, שמא לא יצלוהו כל צורכו, שיראו שמצריים ירגישו מפני הריח וילחמו במ מפני שהוא אלהים, בא משה והזהירם אל תאכלו ממנו נא, ושמא תאמרו נבשלנו בקדרה ונכסנו שלא יראוהו המצריים וירגישו, ת"ל ובשל מבושל במים, ושמא תאמרו נחתכנו לנתחים ויהיה נראה כחתיכת בשר בעלמא, ת"ל ראשו על כרעיו ועל קרבו, כך כתב הדר זקנים, וכן בתוס' השלם על התורה.

ומתיר: הכתוב דבר מעלה בעלמא שיבררו להם אכילה יפה וזהו צלי אש, אבל אם רצה כהן לאכלם בין צלי בין מבושל הרשות בידו, מה שאין כן בפסח שאינו נאכל מבושל אלא צלי, וזהו שאמרה המשנה זבחים נ"ב א' אינו נאכל אלא צלי.

ב. לפי שכך דרך בני מלכים ושרים לאכול בשר צלי, לפי שהוא מאכל טוב ומוטעם, אבל שאר העם אינם יכולים לאכול מעט בשר שתשיג ידם כי אם מבושל, כדי למלא בטנם. ואנו שאוכלים הפסח לזכרון שיצאנו לחירות להיות ממלכת כהנים ועם קדוש ודאי ראוי לנו להתנהג באכילתו דרך חירות ושרות. מלבד שאכילת הצלי יורה על החפזון שיצאו ממצרים ולא יכלו לשהות עד שיתבשל בקדרה, כך כתב בספר החינוך בפרשתנו מצוה ז'.

ומה שכתוב דברים ט"ז ו' ד' "תזבח את הפסח בערב" וגו' "ובשלת ואכלת" אין זה בשול במים אלא בשול באש ממש כענין שכתוב ביאשיהו דברי הימים ב' ל"ה י"ג "ויבשלו הפסח באש כמשפט" שאין הכוונה בו בשול בכלי כענין שכתוב "והקדשים בשלו בסירות ובדודים ובצלחות", כי הבשול בפסח צלי אש ובלע"ז אשאנא"ר מלשון בראשית מ' ה' "הבשילו אשכולתיה ענבים" יואל ד' "כי בשל קציר", ואין הכוונה צלי אש בכלי.

ג. אל תאכלו ממנו נא שעל ידי כן נפשו של אדם קצה בו ומניחו ונמצא בא לידי נותר, ובשל מבשל שאינו ממחר לבשל כל כך במים כמו באש, כך כתב בחזקוני.

וכן משמע מדברי הרמב"ם בפירוש המשניות זבחים צ' ב' שפירש "כדרך שהמלכים אוכלים מטעמים ומאכלים בתבלין", ודקדק בערוך השלחן קדשים פ"א י"ח שנקט כי עיקר דרשת "למשחה" מלמדת על אכילתו בחדל, ולא אכילתו צלי, ולפיכך שנינו בזבחים שם שיכול לאכלן צלי שלוק ומבושל.

ד. שעי"י הבשול שבמים יש פירורין בבשר ובה לידי נותר וכל כך מטעם חפזון, כך כתב בחזקוני.

אבל בתוספות קל"ב עמוד ב' משמע דלאכול למשחה ולגדולה בקרבנות הוא חיוב גמור: דהקשו על הא דאמרינן בגמ' חולין קל"ב ב' מתנות כהונה נאכלים צלי, משום שנאמר במדבר י"ח ח' "למשחה", כדרך שהמלכים אוכלים, וז"ל ואם תאמר דבפרק כל התדיר זבחים צ' אמרינן ובכולן רשאים הכהנים לשנות באכילה לאוכלן צלויין שלוקין מבושלין ואמר בגמרא טעמא משום דכתיב בהו למשחה פירוש לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין, ומתריצים דודאי כמו שטוב לו ונהנה יותר מצי אכיל להו, אבל אדם שטוב לו צלי כשלוק ומבושל יאכל צלי שהוא דרך גדולה יותר.

ה. כל הלכות קרבן פסח מורין על האחדות שהקב"ה שהוא יחיד בחר לו עם אחד לסגולה, שהיה המצוה לאכול אותו ראשו על כרעיו על קרבו, שאין ראוי שיהי הקרבן מחולק. ולכן בבית אחד יאכל ואסור לחלקו לשתי חבורות או לשתי מקומות, ולכן בעי שה תמים בן שנה אחת ולא בן שנתיים ודוקא שה ולא עגל כדאיתא בויקרא רבה פ"ד שה פזורה ישראל, למה נמשלו ישראל לשה, מה שה לוקה באחד מאבריו וכל אבריו מרגישים, כך ישראל אחד חוטא וכולם מרגישים. הרי השה מורה על האחדות שאין אבריו מתחלקים לפרטים, ומשום כן נצטוו אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים, כי הבישול מפורר לחלקים, ורק ע"י הצלי מתקשה מכה האש למקשה אחת ולא בנא שהוא עדיין רך ומתחלק, ולכן אסור לשבור בו עצם שהוא מורה על ההתחלקות, אלא צריכים להיות שלמים, כך כתב המהר"ל גבורות ד' פרק ס'.

מעדני אשר: ולפי דברי התוס' יצטרכו לומר דהא דיש חיוב בקרבן פסח לאכול דווקא צלי זה אפילו אם אוהב מבושל יוצר מצלי יש חיוב לאכול דווקא צלי.

השיר והשבח לחיי העולמים
אודה ה' מאוד כפי ובתוך רבים אהלנו
על כל הטוב שגמלנו מאז ועד עתה
ובפרט עתה בלידת בתי לאה פרידא גילה תחי'
בשעה טובה ובמזל טוב
ורציתי להודות למאות אנשים מכל קהילות הקודש
ובראשם אדמו"ר ורבי בית שמש
שטרוהו עצמם לבא להשתתף ולברך אותי ביום שמחתי
בשמחת הקידושא רבא
וברכת מזל טוב לאבי
הגאון המפורסם רבי חיים יעקב מנחם שוורץ שליט"א
דומ"צ צאנו רוב מרכזי הרפואי
ולמו"ח הגאון רבי בני ציון רייך שליט"א
ר"מ ביהמ"ד המרכזי קרית צאנו ויד ימינו של אדמו"ר בית צאנו
יאה רעוא שתזכו לרוות נחת מכל יוצאי חלציקם
ותצליוהו בכל אשר תפנו
Pille Rejt zel

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנגיד הנכבד הרב זאב פנחס נוסנצוויג שליט"א בארא פארק לברכת מזל טוב למורנו ורובנו עטרת תפארת ראשינו כ"ק מרן האדמו"ר מקוסוב ויוניץ שליט"א לרגל שמחת נשואי נכדתו בת לבנו פרי עץ חיים ידידינו הרה"ג ברוך שליט"א חתן כ"ק מרן האדמו"ר מנדבורנה שליט"א עב"ג הבה"ח המופלג בתוריש הרב משולם זלמן לייפער שליט"א בנו של כ"ק אדמו"ר הגה"צ אליעזר דוד לייפער שליט"א מטעמשוואר חתן הגה"צ רבי דוב רפאל זונאבאנד שליט"א דומ"ץ אלכסנדר יאה רעוא שמשמחת צדיקים זו ישפע בכל מילי דמיטב

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנגיד הנכבד הרב זאב פנחס נוסנצוויג שליט"א בארא פארק לברכת מזל טוב למורנו ורובנו עטרת תפארת ראשינו כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א לרגל שמחת נשואי נכדתו בת לבנו ידידינו הגה"צ דוד צבי קהאן שליט"א רב קהילת תולדות אברהם יצחק בית שמש עב"ג הבה"ח המופלג בתוריש הרב יהושע שנעבאלג שליט"א בנו של ידידינו הגה"צ ישכר בעריש שליט"א אב"ד זריטשוב ביתר בנו של כ"ק האדמו"ר מדייטשוב בארא פארק שליט"א וחתן כ"ק האדמו"ר מנדבורנה חיפה יאה רעוא שמשמחת צדיקים זו ישפע בכל מילי דמיטב

איך כתוב בתורה המצריים הם רעהו של ישראל

הרי גוי איתא בגמ' שאינו נקרא רעהו של ישראל?

בפרשתן י"א ב' דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב.

יש להקשות: איך קרא התורה את המצריים לרעהו של ישראל, הרי בגמ' דרשין בכמה מקומות דכל היכא דכתוב רעהו בתורה נכרי אינו בכלל משום דאינו בכלל רעהו, א"כ איך כאן קרא התורה למצריים בלשון רעהו, כך מקשה בפסיקתא בפרשתן, וכן הרבינו בחיי בפרשתן, וכן המלבי"ם, וכן בתוס' על התורה.

איכא כמה תרוצים:

א. מלמד שאחרי המכות נהיו המצריים כרעים וכאוהבים לישראל, כדי להשאיל להם כליהם, וישראל היה אומר לו למצרי ריעי ואהובי השאילני כלי זה, או מלבוש זה, כלי כסף וכלי זהב זה, ולא היה לו למצרי פנים למונעו ממנו, שנאמר ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים שמות י"א ג' לקיים מה שנא' ואחרי כן יצאו ברכוש גדול בראשית ט"ו ו"ד אמר הקדוש ברוך הוא כשם שנתקיים עליהם כי גר יהיה זרעך שם י"ג כך יתקיים עליהם ואחרי כן יצאו ברכוש גדול, כך תירץ בפסיקתא בפרשתן.

ב. מה שהזכיר לשון "רעהו" ו"רעותה", יראה לי שקודם מתן תורה היו כל הבריות חברים כאחד, אבל לאחר מתן תורה שהחזיר הקדוש ברוך הוא את התורה על כל אומה ולשון ולא קבלוה, עד שקבלוה ישראל יצאו כל האומות מן האחוה והריעות ונשאר השם הזה בעם ישראל בלבד שנקראו אחים ורעים למקום, הוא שכתוב תהלים קכ"ח ח' "למען אחי ורעי", ודרשו רז"ל ב"ק ק"ג ב' דברים כ"ב ג' "לכל אבדת אחיך", אחיך ולא גוי, וכן דברים כ"ג כ' "לא תשיך לאחיך" אחיך ולא גוי, כך תירץ ברבינו בחיי בפרשתן.

ג. שהיה נשים שלא היה להם זמן ללכת לשאול כלי כסף וכלי זהב ביקשו מחברתיהם שישאלו בשבילם, וכן הגברים, וזה הכוונה וישאלו איש מאת רעהו ומאת רעותה דהכוונה שילכו לבקש גם בשבילם, ולפי הנ"ל אתי שפיר דרעהו עולה על הישראל, כך תירץ בתוס' השלם על התורה.

ד. דאם היו ישראל הולכים כעניים בבולויי הסחבות שישאלו כלי כסף וכלי זהב לא היו משאלים להם לזה אמר ושאלה אשה משכנתה העשירה ישראלית וכן מגרת ביתה ישראלית העשירה תשאלו זה מזה ושמתם על בניכם ועל בנותיכם ואז תהיו נראים כעשירים ואז המצריים ישאלו לכם שסוברים שאתם עשירים ונצלתם את מצרים, והחיד"א מתרץ שהעניים שבישראל ידעו שאם ילכו לבקש כלי כסף המצריים לא תנו להם ולא יסמכו עליהם, לכן הלכו להלוות בגדים יפים מעשירים של עם ישראל כדי שילווי להם, כך תירץ החיד"א בספרו חומת אנך בפרשתן.

ה. היתה בזה תחבולה אחרת שכדי שלא ירגישו המצריים ששואלים על מנת שלא להחזיר כי יפלא בעיניהם למה יצטרכו לכלי כסף וכלי זהב ישאלו איש מאת רעהו, ר"ל ישראל מישאל שהעניים ישאלו מן העשירים כלי כסף וכלי זהב וכאשר יראו זאת המצריים יאמרו להם שלצורך העבודה הזאת והחג הזה צריך שכל אחד גם העני שבישראל יהיו לו כלי כסף וכלי זהב, כלים יקרים ותכשיטיים, ובזה יוכלו לשאל גם מהמצריים אחר שיראו שזה צריך להם לענין העבודה והחג, כך תירץ המלבי"ם בפרשתן.

מה הטעם המנהג לאכול ביצים בליל הסדר

איתא ברמ"א אורה חיים הלכות פסח סימן תע"ו נוהגים בקצת מקומות לאכול בסעודה ביצים, זכר לאבלות.

יש להקשות: מה טעם למנהג זה לאכול ביצים בליל הסדר, כך מקשה הרמ"א סימן תע"ו, וכן בביאור הגר"א.

איכא כמה טעמים:

א. הביצה היא עגולה, ואוכלים אותה האבלים כרמז לגלגל החוזר בעולם, שבתחילה היו אבותינו משועבדים ואבלים, ולבסוף הוציאם הקדוש ברוך הוא מעבדות לחירות ומאבל ליום טוב. וכשם שנתגלגל הגלגל עלינו לטובה בימי אבותינו במצרים, כן יהפוך ה' לנו את ימי גלותינו הארוכים לששון ולשמחה, כך כתב בארוחת חיים וכן בכל בו.

ב. משום שליל תשעה באב נקבע בליל פסח, כך כתב ברמ"א הנ"ל.

ובשו"ת בית הלוי דרושים דרוש ד' הקשה על זה בשם אחרונים דלמה להזכיר ליל ט"ב בליל יום טוב: והרי אמרו דיה לצרה בשעתה ובפרט בלילה זו שעושין זכר לחירות מגלות ומשיעבוד מלכיות.

ומתרץ: דהענין משום דלא היו במצרים רק מאתים ועשר שנים ובברית בין הבתרים נאמר שיהיו בגלות ת' שנה, ונחלקו בזה המדרשים יש שאמרו שכבר נשלם הזמן מלידת יצחק ויש שאמרו דבאמת גאלם באמצע הזמן והזמן שחסר אז הניח הקדוש ברוך הוא שישלימו אותו ישראל כשיגיעו לסוף גלות האחרון ויציאת מצרים היה רק פקידה באמצע הזמן והכנה לגאולה העתידה כדי שיוכלו להגאל אח"כ כשישלימו הזמן, ולפי"ז נמצא דעיקר ההבטחה שהי' בברית בין הבתרים שיגאלם בסוף הזמן כמו שאמר ואחרי כן יצאו ברכוש גדול לא נתקיימה עדיין ויתקיים לעתיד כשישלימו זה הזמן ויציאת מצרים הי' יסוד לגאולה האחרונה ועל כן עושין בליל פסח זכר לט"ב להורות שלא היה גאולה שלמה אז רק היה באמצע הזמן ומלילה זו של פסח צמחה ליל ט"ב כדי להשלים הזמן החסר אז והוא לנו לחזק לבנו בבטחון על גאולתו לנו לבל יתייאש האדם בראותו אורך הגלות האחרון וכובדו אחרי שעדיין עיקר ההבטחה עדיין קיימת לעתיד וגם יציאת מצרים היה עיקר הכנה ויסוד לגאולה העתידה.

ג. זכר לחורבן שהיו מקריבין קרבן פסח, כך כתב הרמ"א הנ"ל.

בחק יעקב שם כתב שהנפקא מינה בין שני הטעמים של הרמ"א אם בליל שני יש לאכול ביצים דלטעם ראשון אין לאכול בליל השני ביצה ולטעם שני יש לאכול.

וכן כתב במשנה ברורה סימן תע"ו דלטעם שני יש לאכול אף בליל השני.

ד. זכר לקרבן חגיגה, כך כתב הגר"א סימן תע"ו.

ה. ע"פ מה דאיתא בגמ' ביצה ב' ב' כל ביצה דמתילדא האידנא מאתמול גמרה לה, בפסח העיקר הוא ההכנה שמקודם כדכתיב בפרשתן שמות י"ב ט"ו אך ביום הראשון וגו' ואיתא בגמ' פסחים ד' ה' א' דהיינו ב"ד, בעוד זמן ההיתר, כך כתב באמרי אמת ויקרא ימים ראשונים של פסח.

ו. לרמז כי כמו דביצה אינה גמר אלא הכנה ללידת התרנגולת כמו"כ הניסים דיצ"מ אינם הגמר אלא הכנה לגאולה העתידה, כך כתב הה"ק מוהר"ל איגר ז"ל בספרו תורת אמת בשם הרה"ק מאיזביצא זצ"ל.

ז. כל המאכלים ככל שמתבשלים יותר נעשים רכים יותר, חוץ מן הביצה שכלל שהיא מתבשלת יותר היא מתקשה יותר, וכן אירע לישראל במצרים, כמו שנאמר שמות א' י"ב וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ, כך כתב החתם סופר.

ח. אוכלים ביצה בליל פסח, זכר לאבלות על אברהם אבינו שמת בערב פסח, כך כתב פרמ"ג סימן תעו מש"ז ס"ק ג'.

ט. משום דתרגום ביצה ביעא, דבעא רחמנא עלן ופרקינן, כך כתב בדרשות מהר"ל ז"ל הל' ההגדה ט"ז ע"ב.

י. הביצה, שאין לה פה, רומזת שנסתמו פיותיהם של שונאינו, שקטרגו על ישראל ואמרו כיון שלא נגאלו שוב אינם נגאלים, וכיון שנגאלו נסתמו פיותיהם, כך כתב בספר אמרכל.

מערכת

"קול המעדנים"

ניתן לשמוע שיעורי המעדני אשר בהלכה ואגדה

שנאמרו בקהלות הקודש בארץ ובחו"ל

במספר 079-5702714

וכן קול הלשון ישיר 073-2951280

חמץ שביטלו האם מותר לאכלו בפסח כיון דהויה כעפרא דארעא?

בפרשתן י"ב ט"ו אך ביום הראשון תשבתו שאור מבתיכם כי כל אוכל חמץ ונכרתה הנפש ההיא מישראל וגו'.

א. שיטת רש"י פסחים ד' ע"מ ב' ד"ה בביטול כתב שעיקר דין ההשבתה הוא השבתה שבלב, ועניינו שיחשוב אותו בלבו כעפר.

וכך הוא שיטת הרמב"ם פ"ב מהלכות חמץ ומצה ה"ב וז"ל ומה היא השבתה זו האמורה בתורה, שיבטל החמץ בלבו ויחשוב אותו כעפר וישים בלבו שאין ברשותו חמץ כלל, ושכל חמץ שברשותו הרי הוא כעפר וכדבר שאין בו צורך כלל.

ומה שחייבו חז"ל לבדוק את החמץ ולבערו אעפ"י שכבר בטלו, כתב הר"ן דף א' מדפי הר"ף ד"ה אלא כך "לפי שהביטול תלוי במחשבתו של אדם שיבטלנו בלב שלם ויוציאו מלבו לגמרי, וחששו שמא לא יבטלנו בלבו לגמרי ונמצא עובר בבל יראה ובבל ימצא".

ב. שיטת התוס' פסחים ד' ע"מ ב' ד"ה מדאורייתא שאין הביטול בכלל תשבתו, אלא שהוא 'הפקר', שמפקירו ומוציאו מרשותו ע"י הביטול, והרי נאמר לא יראה "לך" שאור בגבולך, ודרשו חז"ל פסחים ה' ע"מ ב' שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים, וכיון שהופקר שוב אינו עובר בבל יראה ובל ימצא.

יש לחקור חמץ שביטלו האם מותר לאכלו או ליהנות ממנו כמו שאין עובר עליה בל יראה דהויה כעפרא דארעא או דילמא רק לענין בל יראה הויה כעפרא דארעא ולא לענין אכילה והנאה.

הנה איתא בגמ' פסחים מ"ה עמוד ב' כופת שאור שייחדה לשיבה בטלה, וקשה איך מותר לשבת עליה הרי חמץ אסור בהנאה, חזינן דכיון שבטלה אין לזה שם חמץ ומותר בהנאה.

וכן כתב בהידושי הר"מ פסחים ל"ט עמוד ב' דלכן כופת שאור שייחדו לשיבה מותר אף דחמץ אסור בהנאה מ"מ בטלה כיון שאינו ראוי.

והנה במהר"ם חלאווה פסחים ו' עמוד ב' מקשה אם ביטול חמץ מהני משום דנעשה כעפר ממש, א"כ יהא חמץ מותר בהנאה אפילו בפסח, דבשלמא באכילה אי אכיל ליה הא יהיב דעתיה עליה למחשבה לאכילה לדין חמץ דהא עפר אין אוכלים וא"כ הרי באכילתו אחשביה לחמץ אלא בהנאה להוי נמי כעפרא, עפרו מי אסור בהנאה ומי עדיף הנאה מלעבור בבל יראה ובל ימצא.

ובחזון איש אורח סימן קט"ו סק"ה ד"ה ואמנם כתב החמץ בצורתו עומד, אלא שהאדם יחדו לשיבה, וכל שבא אדם ואכלו, שב לדין אוכל, אם כן הדין נותן שיהא חייב עליו כרת, ומיהו אפשר כיון דאין חמץ אלא מה' מיני דגן, וכיון שנתבטל שעה אחת מדין אוכל, כי חזר ונעשה אוכל, הוי כנוצר אוכל מעצמו, ולא חשיב כמין דגן, ואין איסור אכילתו אלא מדרבנן.

והמשנה ברורה שם ס"ק מ"ג ובשעה"צ ס"ק ע"ב כתב שאסור לאוכלו מהתורה, כיון שהחמץ שבפנים הקופה ראוי לאכילה.

מאידך בערוך השלחן שם ס"ק ל' כתב יחדו לשיבה וטח אותו ביטול, מותר לקיימו בפסח, אבל באכילה אסור דכיון דאחשביה לאכילה הוי אכילה, ופשוט דאין החיוב מדאורייתא, דאטו אם אחשביה ישתנה שמו, אלא מדרבנן אסור,

כיון דהוי חמץ מעיקרו מאמר זה מתוך דרשה בבית המדרש המרכזי בעלזא 5 בני בניק.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן

משיב כהלכה שינון ודיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משרוע ומשנה ברורה

א. ויגרש אותם. מדוע רק במכת ארבה פרעה גירש אותם מעל פניו, מה שלא מצינו כן בשום מכה אחרת.

ב. שינויים בנוסח התפילה. הנה יש להעיר על חילוק בין תפילת מעריב לשחרית בסיפור הניסים, במעריב אנו אומרים המכה בעברתו כל בכורי מצרים, ובשחרית כל בכוריהם הרגת, א"כ בלילה אנו רק מזכירים את ההכאה ובבוקר אנו אומרים בנוסח של הריגה. עוד יש חילוק שבמעריב לאחר שאנו מזכירים המכה בעברתו אנו אומרים ויוצא את עמו ישראל וגו', ואילו בשחרית קודם אנו מספרים על הגאולה ממצרים גאלתנו ואח"כ אנו מספרים כל בכוריהם הרגת- ומה החילוק בשני דברים הללו בין שחרית לערבית?

ג. הערה בפרשת קדש. [י.ג. ב] קדש ל' כל בכור פטר כל רחם כגני ישראל באדם ובבהמה לי הוא: ובפסוק אח"כ (ג) ויאמר משה אל העם וכו' את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים פי כהן ו' הוציא קצק אתכם מזה ולא יאכל חמץ, וצ"ב מכיון שעסקנו בענין של הבכורים מה נכנס כאן איסור אכילת חמץ?

ד. עניני ט"ו בשבט. יש להעיר על הלשון המשנה במסכת ראש השנה (פרק א. א.) באחד בשבט ראש השנה לאלין כדברי בית שמאי בית הלל אומרים בחמשה עשר בו: ומדוע לא כתוב בדברי בית שמאי בלא כ"ף.

ה. שאלה מהדף היומי. היכן מוכח בגמ' שאפשר להוציא אחרים בהגדה של פסח, מדין שומע כעונה.

דיעת ההלכה

ז. שאלה - הפרשת חלה. גב' ישראלית שכחה להפריש חלה מהחלות שאפתה לכבוד שבת קודש (אין לה חלות אחרות). מה הדין אם נזכרה והפרישה חלה במקרים הבאים: א. לאחר הדלקת נרות שבת כ - 20 דקות לפני השקיעה. ב. לאחר השקיעה בזמן בין השמשות. ג. בשבת עצמה. בכל המקרים, מה הדין אם חשבה שמותר לעשות זאת (דין שוגג) ומה הדין אם עשתה זאת במזיד?

ח. שאלה - בורר בשכבות, חידושי ר' חיים ור' משה הניחו על השולחן, בליל שבת, כל אחד בביתו, קערה מזכוכית ובה שלוש שכבות של ירקות, שכבה של עגבניות "שרי" בתחתית, עליה שכבה של עלי חסה ועליה שכבת רצועות של לפפל כתום. לאחר שהקערה הייתה על השולחן, החליטו ר' חיים ור' משה (כל אחד בביתו) להוציא עגבניות "שרי" מהקערה כדי לשומרן לסעודה שלישית. על מנת לעשות זאת הוציא כל אחד מהם חלק משכבת הפלפל (וכך הגיע לשכבת החסה) ואז הוציאו חלק משכבת המחסה ואז הגיעו לשכבת העגבניות והוציאו את חלקן. למחרת שאלו רב האם מותר היה להם לעשות זאת, ומשמע הרב את הפרטים פסק כי לר' חיים היה מותר ולר' משה היה אסור. מדוע?

ט. שאלה - הבדלה בבית משפ' מורחגי היו עושים את ההבדלה כך: א. הרב מורחגי היה מדליק את נר ההבדלה, לוקח את כוס היין ומברך 'בורא פרי הגפן'. ב. מניח את הכוס, לוקח את הבשמים ומברך 'בורא מיני בשמים' מריח ומעביר לאחרים להריח. ג. מניח את הבשמים, מברך 'בורא מאורי האש' ומסתכל על ההבדלה בין הציפורנים לעור. ד. לוקח את כוס ההבדלה, מברך את ברכת ההבדלה ושותה רוב כוס. האם נוהג הרב מורחגי בהתאם להלכה המבוארת במשנה ברורה?

י. שאלה - בורר. למשפ' מוטיל סלסלה עם תפוחים אשר חלקם מעופשים ואינם ראויים לאכילה כלל. האם מותר לגב' מוטיל לומר לעובדת הזרה שבביתם, בשבת לפי הסעודה, לזרוק את התפוחים המעופשים מהסלסלה לפה, כדי שתוכל להגיש את הסלסלה עם התפוחים הטובים לאורחים בסעודת השבת? מה יהיה הדין אם התפוחים המעופשים ראויים לאכילה בשעת הדחק?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה יבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל 0775558617@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ שיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. (לברורים ופורטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 - 9:00 בלבד). השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאור משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא ייכנסו לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח שבט
שמות הזוכים יפורסמו אי"ה בשבוע הבא

תגובות אפשר לשלוח

עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח' תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש
לבירורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

